

Complementul circumstanțial de loc.

Complementul circumstanțial de timp

În cadrul propoziției, complementul circumstanțial este un element esențial care completează sensul verbului sau al predicatului și aduce informații suplimentare despre împrejurările în care se desfășoară acțiunea. Acesta poate indica locul, timpul, cauza, scopul, mijlocul, modul sau condiția în care se petrece acțiunea.

1. Complementul circumstanțial de loc

Complementul circumstanțial de loc arată **locul în care se desfășoară acțiunea** exprimată de verb. Acesta poate indica un loc concret, precis, un spațiu mai larg sau o direcție.

1.1. Funcția și caracteristicile complementului circumstanțial de loc

1. Completează sensul verbului și răspunde la întrebările: „unde?”, „încotro?”, „de unde?”.
2. Este un complement circumstanțial care poate fi exprimat prin:
 - **Substantiv:** „Am găsit cartea **pe masă**.”
 - **Sintagme prepoziționale:** „Vreau să merg **la școală**.”
 - **Adverbe de loc:** „Locuiește **aici**.”

1.2. Exemple

- „Elevii se joacă **în curtea școlii**.” – complement de loc exprimat printr-o sintagmă prepozițională.
- „Pisica s-a urcat **pe acoperiș**.” – complement de loc care indică poziția spațială.
- „Ne-am întâlnit **afară**.” – complement de loc exprimat prin adverb.

1.3. Observații gramaticale

- Complementul circumstanțial de loc poate fi **precedat de prepoziții**, cum sunt: *în, pe, la, sub, între, printre*.

- Poate fi **eliminat** fără ca propoziția să devină negramaticală, însă sensul acesteia devine incomplet sau mai puțin precis: „Elevii se joacă.” (nu știm unde)
- În propozițiile cu **mai multe complementări de loc**, se poate folosi pentru a sublinia mișcarea: „M-am dus **la magazin** și apoi **acasă**.”

2. Complementul circumstanțial de timp

Complementul circumstanțial de timp indică **momentul, durata sau frecvența acțiunii** verbului.

2.1. Funcția și caracteristicile complementului circumstanțial de timp

1. Completează sensul verbului și răspunde la întrebările: „**când?**”, „**de când?**”, „**până când?**”, „**cât timp?**”.
2. Poate fi exprimat prin:
 - **Substantiv determinat de prepoziții:** „Ne vedem **după școală**.”
 - **Adverbe de timp:** „Ajungem **mâine**.”
 - **Sintagme adverbiale:** „Stătea acolo **timp de două ore**.”

2.2. Exemple

- „Am plecat **dimineța**.” – complement de timp exprimat prin adverb.
- „Elevii vor reveni **după vacanță**.” – complement de timp exprimat printr-o sintagmă prepozițională.
- „Ședința va dura **până la ora 17**.” – complement de timp indicând limita acțiunii.

2.3. Observații gramaticale

- Prepozițiile folosite frecvent pentru complementele de timp includ: *în, la, pe, de, până la, din, între*.
- Complementul de timp poate fi **plasat la începutul, mijlocul sau sfârșitul propoziției**, în funcție de accentul dorit:
 - „**Sâmbătă**, mergem la muzeu.”
 - „Mergem **sâmbătă** la muzeu.”

- Aceste complemente sunt importante pentru **precizarea contextului acțiunii**, fără ele propoziția poate fi ambiguă:
„Mergem la muzeu.” (nu știm când)

3. Diferențele între complementul de loc și cel de timp

Caracteristică	Complement de loc	Complement de timp
Răspunde la întrebarea	Unde? / Încotro? / De unde?	Când? / De când? / Până când? / Cât timp?
Exemple de prepoziții	în, pe, la, sub, printre	în, la, după, până la, între
Exprimare	Substantiv, sintagmă prepozițională, adverb	Substantiv, adverb, sintagmă adverbială
Funcție	Precizează spațiul acțiunii	Precizează timpul acțiunii

4. Observații și particularități

1. **Combinarea complementelor:** Propoziția poate avea simultan complement de loc și de timp:
 - „Ne-am întâlnit **în parc dimineața.**”
2. **Rolul expresivității:** Complementele circumstanțiale fac textul mai **clar și mai viu**:
 - Fără complement de loc: „Am citit cartea.”
 - Cu complement de loc: „Am citit cartea **în grădina bunicii.**”
 - Fără complement de timp: „Am vizitat muzeul.”
 - Cu complement de timp: „Am vizitat muzeul **ieri după-amiază.**”
3. **Transformarea complementului circumstanțial în subordonată:** Uneori, complementul de loc sau timp poate fi înlocuit cu propoziții subordonate circumstanțiale:
 - Complement de loc: „Am mers **la școală.**” → „Am mers **unde se află școala.**”
 - Complement de timp: „Voi veni **mâine.**” → „Voi veni **când va fi mâine.**”

5. Exerciții practice pentru consolidare

1. Sublinează complementul circumstanțial de loc și de timp din propozițiile următoare:
 - „Elevii au alergat **în parc dimineața.**”
 - „Am găsit cartea **pe masă ieri seară.**”
 - „Călătorii s-au oprit **la marginea pădurii pentru câteva minute.**”
2. Transformă complementul de timp în propoziție subordonată:
 - „Voi pleca **după-amiază.**” → „Voi pleca **când va fi după-amiază.**”
3. Rescrie propozițiile eliminând complementul de loc sau de timp și observă schimbarea sensului:
 - „Ne-am întâlnit **în fața școlii ieri.**” → „Ne-am întâlnit.”
4. Alcătuieste 3 propoziții proprii în care să folosești **simultan complement de loc și complement de timp**, accentuând claritatea acțiunii.

Concluzie

Complementul circumstanțial de loc și complementul circumstanțial de timp sunt elemente esențiale în construcția propozițiilor, deoarece ele oferă **detalii despre spațiul și timpul acțiunii**, clarificând sensul verbului și sporind expresivitatea limbajului.

Cunoașterea și folosirea corectă a acestor complemente permite elevilor să scrie texte mai clare, mai precise și mai expresive, să exprime acțiuni complexe și să îmbogățească comunicarea scrisă și orală. În plus, analiza acestor complemente contribuie la dezvoltarea **gândirii logice și a abilităților de redactare corectă**.

Astfel, atât complementul de loc, cât și cel de timp, fac parte din arsenalul important al limbii române, facilitând o exprimare clară și detaliată a ideilor.